

DEO OPTIM. MAX.

UNI ET TRINO.

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUÇÆ;
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-quartâ
mensis Februarii, anno Domini M. DCC. LXV.*

M. JACOBO-ALBERTO HAZON,

Doctore Medico, Præsidente, Theseos Auctore.

*An in fœtu, renibus succenturiatis Glandulæ thymicæ & aliis
quibusdam partibus, sui sint usus, suæ sint quoque functiones?*

I.

AXIMA è minimis quandòque ! quasi
veller Naturæ Auctor in utrisque gloriari;
È femine exiguo arbor ingens, è glande
quercus; homo egreditur è nubeculâ vix
perspicuâ vel primis à conceptione die-
naturæ dominator, à primâ origine punc-
tum saliens; qui in Orbe universo hodiè ambitiosus

A

æstuat , nuper inglorius , sinè nomine , in ovulo unius lineæ diametri habuit incunabula ; hominis enim primordia , non in utero , sed in ovariis ; homo nunc tuam superbè jacta originem.

Fœtus & recens natus primo intuitu crederentur iisdem omninò partibus conflati , quibus est homo in ætate adultâ constitutus ; sed perperàm ; suæ sunt fœtui partes propriæ & diversæ , specialis ipsi liquorum circuitus.

Scilicèt inconsultè ageret ille , qui in fœtu functiones quasdam scrutaretur hætenus minùs notas , eo quod partibus quibusdam Natura ductum negavit excretorium ? Dædaleos ingredimur circuitus , câ spe ducti , fore ut ab Anatomicis melioris notæ adjuti , tandem exitum facilem inveniamus.

I I.

VULT aliquis * fœtus œconomiam animalemi altius indagare ; ab hepate sumat exordium. Hepatis moles in embrione multò amplior est , servatâ proportionè , quàm in adulto ; nequè id sinè ratione speciali , sinè gravi Naturæ consilio factum fuit : in fœtu primarium sanguinis fontem , primariumve illius circuitum quaris ? cor non adeas , hepar investiga ; non desunt quidem respirationis organa , desunt respirationis functiones & mechanismus : sic autem peragitur sanguinis circuitus in fœtu.

Hepar attentè evolve ; propè ex illius centro , duos intrâ lobos præcipuos , & scissuram intrâ majorem , apparet vena umbilicalis ; indè illius origo , spargit indè brachia , dividiturque in ramos quatuor insignes , quorum prior lobum hepatis ingreditur sinistrum , qui amplior est in fœtu & recens natis ; in illum enim major pars sanguinis umbilicalis confluit : ramus alter

* *Mémoires de l'Acad. année 1753 , par M. Bertin , Médecin de la Faculté.*

lobum hepatis dextrum¹ permeat : tertius brevior , à parte posticâ antèrius progrediendo paululùm , venam cavam vel hepaticam subit , & canalis venosus dicitur : quartus deniquè ramus longior , iter relegendo , emetiendoque longitudinem plurium palmarum , in poròs uterinos inferitur , radicum tenuium instar. Ibi succos combibit maternos sanguineos & lacteos ; lacteos ad fœtus nutritionem & incrementum , sanguineos sub finem graviditatis , ad vasorum tonum erigendum : in fœtu vena umbilicalis venæ portarum æmula , artèriarum vices gerit , dum rami artèriales , ab iliis fœtus oriundi , per funiculi umbilicalis tractum , sanguinem reportant ad placentam & ad ipsummet forsàn uterum.

Ex hâc generali venæ umbilicalis positione , distributione & mechanismo , sequitur in fœtu sanguinis rivos diffundi , hâc mediante , in hepatis substantiam in multò majori quantitate quàm per venam portarum , proindèque ex hepate tamquàm è fonte scaturire sanguineum laticem , nequè esse demirandum , cù à Galeno & à veteribus sanguificatio concessa fuerit hepati.

Sed ad quid igitur cordis organa in embrione ? Cor erit secundarium circulationis organum : in fœtu nondùm existit respirationis actio ; sanguine nec trajiciente pulmonis substantiam per arteriam pulmonarem , nequè redeunte per venam ejusdem nominis , transit per viam multò breviorè , multòque magis compendiariam : ambæ enim cordis auriculæ foramine ovali pertusæ , & sic perviæ , jam unicam efformant auriculam : canalis artèriosus & aorta unicum quoque vas artèriosum constituunt : hâc viâ breviorè , it reditque sanguis ; nec indiget ampliore alveo quo exspatiatur , quoque varias & multiplices artèriosi systematis subeat alterationes. Diffusus enim , mediante venâ umbilicali & illius ramificationibus , per totam ferè hepatis substantiam , hepar in fœtu pulmonum functiones peragit , sicque fit in homuncione hæmatosis officina.

ADVEHIT ductus umbilicalis latices purpureos & albos, & humores omnis speciei ad fœtum, in quo nulla sit fœcum excretio, neque per alyum, neque per vesicam, neque per cutim: succus lacteus ipse qui majori copiâ defertur, est refertus partibus crassioribus, minùsque elaboratis, quæ vel elaborari ulterius debent, vel separari; succus iste alibilis perfectè & integrè non assimilatur ad nutritionem embrionis illiusvè incrementum. Ut in adulto, sic in fœtu indigent humores purgari: bilis, succus iste digestivus & excrementitius, symbolum quoque suum hîc confert; atqui tamen hepar, glandula ista insignis conglomerata, bilis colatorium nativum in adulto, viscus tanti momenti in œconomiâ animali, hepar, inquam, bili discernendæ in fœtu impar est & ineptum; totum enim est in excipiendo, elaborando, transmittendoque ad venam cavam sanguinis flumine ab umbilicali canali asportato. Vena portarum ipsa, in fœtu vix sui juris est; nec adhuc fœta sanguine oleoso, functiones valet exercere suas; bilis immediatè sanguinis alveo commixta, per venam portarum, hunc inficeret sanguinem.

Operæ pretium est igitur attentè perpendere, nùm capsulæ veterum atrabiliaræ in fœtu bilem avertant, ipsiusmet hepatis vices gerant, illius secretioni & excretioni famulentur, aut saltèm bilis atræ receptaculum qualecumque à Naturâ destinentur.

Nequè abs re erit etiâ examini subicere nùm Glandula thymus pensum quoddam absolvat, in perficiendo succo lacteo? Nùm Glandulæ intestinales cum suo mæconio, œconomiæ animalis fœtus aliquid quoque tribuant; cùm deniquè renum moles in fœtu, renum adultorum superet magnitudinem: quæ totidem ad veritatis inquisitionem dicta sunt, usquè dum veritas ipsa elucescat.

SECERNI bilem atram à motu placidiori venarum, an à systole arteriarum emulgentium quid refert in foetus œconomia animali? Tàm lentè enim in eo progrediuntur liquores, qui è longinquo, è radicibus venæ umbilicalis adveniunt, ut arteriæ emulgentes venæ portarum æmulæ possint effici, tanta quoque est in foetu venarum debilitas, ut minùs œconomia animali conferant: si aliundè spatium amplum ad secretionem bilis requiratur, duarum capsularum atrabilarium spatia ampla sunt, foetus exigui corporis habitâ ratione.

Renes succenturiati Neoteriicorum, capsulæ Veterum atrabilaria, sunt species glandularum folliculosarum, quæ granosam continent substantiam, undè secernitur succus subflavus, niger quandoquè, amarus, bili atræ omninò analogus; cavæ sunt hæ glandulæ, quemque evomunt liquorem continent instar sacculorum, ceterum receptaculorum; venæ referunt hunc liquorem simul cum sanguine; venas istas canales diceret excretorios: ibi, juxta nos, residet bilis atræ emunctorium in foetu, sicut in hepate residet sanguificationis officina & organum. Foetus his instructus organis subsidiariis, bile non privatur quâ indiget, quâ saponis instar sanguis edulcoratur, attenuatur, fluidior redditur; nec enim voluit Natura in eodem organo secerni bilem, ubi confluit sanguinis delicatioris alveus, nè bile corrumperetur pretiosus latex: satius esse duxit, si longè ab hepate viscus illud efformaret, quo bilis atra innoxie secerneretur, ceterum potius contineretur, ac velut coacervaretur, usquè dum foetus novus homo, novis subjectus circuitus legibus, hepati suas permetteret functiones, sicquè antiqua viscera, jam sine usu, sine nomine & nutritione, exsiccarentur atquè abolerentur. Nequè capsulæ atrabilaria solæ privatis opitulantur foetus functionibus, vena enim umbilicalis non solum

advehit purpureum laticem, quo vasorum tonus sustineatur, eâdem mediante, allabitur succus lacteus ad fœtus nutritionem & incrementum. Cùm autem majori quantitate affluat quàm per est, habitâ ratione vasorum virium, plethoraque ingravasceret, disposuit Natura provida diverticuli instar, receptacula quædam, quæ vasa nimium turgida levarent, glandulam thymicam vocant; eamque Natura posuit eo loci, ubi nec nimium dilatari nec visceribus aliis nocere posset; continetur enim intrâ duas mediastini lamellas sub sternum, suprâ majora cordis vasa; glandula hæc spongiosa est, nec tamèn elatere quodam omninò destituta, undè succum lacteum premendo elaborandoque, illum fluidiorem & puriorem transmittit ad cordis organa; hæc glandula ex succo lacteo, colorem mutuatur album, pressaque lac emittit purius.

Glandulæ intestinales in fœtu communi serviunt utilitati; in illis enim depluit succus gelatinosus, glutinosus & resinofus, qui intestinis præbet molliem; tonum impertitur & robur, cavitates servat in statu naturali, defæcatque sanguinis massam.

Renes quoque in fœtu adulatorum renibus comparati, sunt multò crassiores pluribusque distincti lobis & lobulis; ratio in eo sita est, quòd cùm fœtus humanus membranâ careat allantoideâ, ampliore renum substantiâ, mora nectitur longa urinæ secretioni; ad eundem finem collimant suprâ positi renes succenturiati, qui vasorum emulgentium sanguinem avertunt, atquè detorquent proprios in usus,

V.

HÆC si solidis inniterentur rationum momentis; quæ modò proposuimus systemata physiologica; nondùm cognitus illucesceret indè mechanismus plurium partium in fœtu humano; qui ut innotescat, singularem partium structuram & usum evolvere sigillatim non sufficit; cuncta quæ pertinent ad fœtus

œconomiam animalem, colligenda sunt, conjungenda, & quasi uno prospectu judicanda.

Nequē est quod objicias, in recēns nato reperiri omnia bilis organa ritē disposita; reperiri vesiculam bilis bile turgidam, jamque bilem ad duodenum appellentem; proindēque nullos esse usus vesiculis Veterum atrabilaris à nobis ascriptos, credo equidē, versùs ultimū graviditatis tempus, jamque perfectā partium structurā, partes fœtus, jam grandioris, præludere incipiunt futuris functionibus, sed nil indē contrā usus suprā laudatos: innuimus enim solūmodō, venam umbilicalem, renes succenturiatos, glandulam thymicam, foramen ovale, canalem arteriosum, & ductum venosum, hæc omnia viscera à Naturā fuisse fabricata ad tempus, eo consilio, ut opitulentur sanguinis circuitui, suppleant vices hepatis, & pulmonum actionis nondūm evolutæ, utque inserviant succi lactei eleborationi atque perfectioni: partes autē omnes fœtui speciatim addictæ tam sunt necessaria, ut pleræque ipsi vel in lucem edito, veteres exercere functiones perseverent, donec lapsu temporis intermissæ atque obsoletæ deteri abolerique incipiant.

Instabis forsā, fœtus functionibus lumen admodū clariùs non potuisse, nec proindē functionibus modō allatis, fidem adhiberi posse, eò quod partibus suprā dictis, scilicet glandulæ thymicæ & renibus succenturiatis Natura canales denegaverit excretorios; si enim his non indiget Natura canalibus, illis si venæ supplere possunt, si reverà suppleant: si minùs id agitur, ut specialis humor secernatur & excernatur, quàm ut attenuetur, elaboretur, fluidior reddatur, spissior aut purior, pro re natā, efficiatur, jam quid opus erit canalibus excretoriis? Cūr unicum secretionum & excretionum systema admittere? Mediisne Natura destituitur quibus operetur? Et in agendo definitis ab Anatomicis circumscribitur limitibus? Medici est, Naturæ sequitramitem, & è minùs ob-

scuris ad obscuriora transeundo, ipsam è latebris eruere, ac veluti divinatione quâdam illius arcana arripere: observationi insistendum, nec soli evidentiae credendum; sic plurima quædam abscondita subodorari, & ex unanimi functionum mechanismo plus intueri licebit: à timiditate velum obductum removeamus, quæque adhuc detegenda supersunt in foetus œconomiâ animali in lucem prodibunt, aut saltem examini altiori subjicientur.

Ergo in foetu, renibus succenturiatis, Glandulæ thymicæ, & aliis quibusdam partibus, sui sunt usus, suæ sunt quoque functiones.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Matheus-Thomas M. Josephus PHILIP. M. Petrus ARCELIN;
LACASSAIGNE. *Scholarum Professor*

M. Franciscus POR- *M. Joannes D'ARCET. M. Petrus CHEVA-*
TIER DE LA *LIER.*
HOUSSINIERE.

M. Joannes-Baptista M. Franciscus THIER- M. Franciscus BER-
Alexander MAI- *RY DE BUSSEY, NARD,*
GRET,

Proponebat Parisiis CAROLUS-NICOLAUS
D'ESLON, Tullensis, Doct̃or Pontimussanus,
Serenissimi Principis Comit̃is regnantis Limburgii
Consiliarius Medicus, necnon Saluberrimæ Facul-
tatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H.
1765. à sextâ ad meridiem.

Typis F. A. QUILLAU, Universit. & Facult. Med. Typog. 1765.